

Inwestycje drogowe - jak przebiegają w praktyce? Jakie weszły zmiany odnośnie budowy kanałów technologicznych? Jaka dokumentacja jest potrzebna i jak ją sporządzić? Jak pozyskiwać dofinansowania? Jak rozumieć ustawy dotyczące inwestycji drogowych?

Szkolenie skierowane jest pracowników urzędów miast i gmin z wydziałów inwestycji, dróg, budownictwa, zamówień publicznych oraz Zarządów Dróg Miejskich, zajmujących się inwestycjami drogowymi.

Nowe przepisy rozporządzenia w sprawie warunków techniczno-budowlanych dotyczących dróg publicznych

25 sierpnia 2022 r. w Dzienniku Ustaw została opublikowana ustawa z dnia 5 sierpnia 2022 r. o zmianie Ustawy o drogach publicznych oraz niektórych innych ustaw. Powiemy, jak zmiany w przepisach wpływają na warunki techniczno-budowlane dotyczące dróg publicznych. Powiemy też o rozporządzeniu, które weszło od września. Podczas szkolenia nasz prelegent omówi na przykładach sytuacje, które sprawiały Państwu największe problemów. Dowiedzą się Państwo m.in. jakie sytuacje uprawniają do złożenia wniosku o odstąpienie od obowiązku budowy kanału technologicznego. Ponadto wyjaśnimy Państwu, jak budować drogę zgodnie z procedurą ZRID - na co zwrócić uwagę i jakie dokumenty są potrzebne. Nasz praktyk poradzi także, jak pozyskiwać dofinansowania i co zrobić, aby móc przeprowadzić jak największą inwestycję.

Dodatkowo wyjaśni on nieścisłości w pojawiające się w interpretacji prawa budowlanego.

W programie m.in.:

- W jakich przypadkach można napisać wniosek o odstąpienie od obowiązku budowy kanału technologicznego przy drogach publicznych?
- Jeżeli droga ma 3 metry a pas 5 metrów, to co zrobić i jak, aby uniknąć budowy kanału technologicznego? Pisanie wniosku jest zwykle rozpatrywane pozytywnie, ale trwa to bardzo długo
- Jak interpretować przepisy, aby móc zrobić jak największą? Co jeśli przepisy utrudniają jakąś inwestycję, która jest dobrym i przydatnym pomysłem?
- Jak podchodzić do podziałów działek? Jak te podziały uwzględniać w dokumentacji technicznej? Czy we wnioskach o wydanie dodatkowych decyzji administracyjnych (np. decyzji środowiskowych czy pozwolenia wodno-prawne)? Na co zwracać uwagę przy tego typu dokumentacji?
- Czy remont w rozumieniu prawa budowlanego może być przebudową, jeśli chodzi o budżet? W starostwie jest określony jako remont, a w budżecie - przebudowa.
- Jak wygląda procedura dofinansowania inwestycji i ustalania warunków z punktu widzenia dofinansowań. Pozyskiwanie funduszy z Polskiego Ładu
- Co zrobić, jeśli po wybraniu firmy w przetargu, pojawią się zastrzeżenia od konkurencji?

Szczegółowy program szkolenia:

1. Jakie są najczęstsze wątpliwości dotyczące inwestycji drogowych?

- Jak zakwalifikować przedsięwzięcie, żeby dokonać zgłoszenia rozpoczęcia robót czy pozwolenia na budowę, bo na naszym terenie jest dużo dróg, które teoretycznie są drogami gruntowymi, ale są utwardzane tłuczniem (zazwyczaj systematycznie)? Jak kwalifikować taką drogę - czy to już jest

droga gruntowa, czy jest to droga o nawierzchni twardej? Czy wymaga ona wydania decyzji środowiskowej? - decyzja jest wymagana dla dróg o nawierzchni twardej powyżej 1km. Czy taka droga, która jest utwardzona tłuczniem, ale nie jest to nawierzchnia bitumiczna, nie są to płyty, nie jest to kostka, czy wymaga ona decyzji środowiskowej?

- Jak uregulować stan prawny własności samoistnej na drogach? Proces przejmowania dróg z władania samoistnego - niektóre drogi mamy we władaniu samoistnym (nie jest to nasza własność), Rada Gminy za późno przyjęła uchwałę o przejęciu tych dróg na drogi publiczne i nie stanowią one naszej własności i nie możemy ich zakwalifikować do dróg publicznych, co nam utrudnia np. dysponowanie gruntem, tymi drogami
- Jak interpretować przepisy, aby móc zrobić jak najwięcej? Co jeśli przepisy utrudniają jakąś inwestycję, która jest dobrym i przydatnym pomysłem? Co w przypadku drózek wewnętrznych o szerokościach 2,5-3 m, które nie są nawet jakoś zakwalifikowane i często nie są nawet publiczne (albo są drogami publicznymi, ale ruch jest na nich znikomy), a jest możliwość pozyskania jakichś środków, albo zrobienia tej drogi ze środków własnych, to czy można to zrobić? Co jeśli będzie potrzebna zgoda ministra o zwolnienie z budowy kanału technologicznego albo konieczność jego budowy, a koszty są niewspółmierne do jego budowy?
- Przebudowa infrastruktury: sieć energetyczna lub gazowa jest umiejscowiona zbyt nisko. Kto ma się tym zająć? Do kogo należy obowiązek przebudowy? Do zarządcy czy inwestora?
- Jak kontrolować prace inwestora? Na drodze wyremontowanej zaczęła gromadzić się woda, a inwestor tego nie zgłosił. Inwestor stwierdził, że jest ona zrobiona zgodnie z planem. Kto ma się tym zająć?
- Jak usprawnić proces realizacji inwestycji?
- Jak powinien wyglądać proces inwestycyjny? Od rozstrzygnięcia przetargu i podpisania umowy z wykonawcą, przez przekazanie placu budowy, kontrolę budowy, rozliczenia częściowe i końcowe, aż po etap odbiorowy - jakie są potrzebne dokumenty do odbioru, jakie są obowiązki stron?
- Co robić w sytuacji, kiedy jest zrzucana woda z posesji prywatnej na drogę? Przepis mówi, że każdy gospodaruje wodę na terenie własnej działki. Co robić, jeśli ze skarpy są poprowadzone rurki, z których woda spływa do rowów przydrożnych albo bezpośrednio na drogę?
- Co zrobić w przypadku, kiedy droga jest na tyle wyjeżdżona, że znajduje się w innym miejscu? Dodatkowo rosną tam stare drzewa, które w ogóle zmieniają układ drogi
- Korytowanie drogi - co zrobić, jeśli grunt nie odpowiada temu, który był w projekcie?
- Co zrobić, jeśli droga nie jest przejezdna dla karetki lub straży pożarnej? Jest wykorytowana na 60 cm?
- Co zrobić, jeśli użytkownicy drogi są bardzo roszczeniowi - muszą parkować samochody 100 metrów od domu, a nie ma innej możliwości, aby to zmienić?
- Co zrobić, jeśli droga nie jest przejezdna, a nie ma możliwości tego zmienić?
- Jak usprawnić proces uzgodnień branżowych? Wszelkie kolizje z branżami, prąd, gaz, linie napowietrzne, wodociągi, to wszystko trzeba zacząć poprzez wystąpienie o wydania warunków technicznych do poszczególnych sieci
- ZRID, Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg - bardzo trudno jest sporządzać rozporządzenia. Projektanci mówią jedno, starostwo nie wymaga wszystkiego z rozporządzenia, natomiast Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg wymaga stricte tego, co jest w rozporządzeniach. Zdania są podzielone - np. na temat takich technicznych spraw, jak pobocza, szerokość tych poboczy
- Jak budować drogę zgodnie z procedurą ZRID? Na co zwracać uwagę? Jak przygotowywać dokumenty? jakie działki mają być tam wskazane - te przed podziałami czy te po podziałach, czy jedne i drugie?

- Jakie działki powinny być wskazywane w dokumentacji? Jako działki, na których mają być inwestycje?
- Co robić, jeśli droga jest bardzo wyjeżdżona i chcemy zrobić remont, ale nie chcemy specustawy? Czy umowa użyczenia jest honorowana przez organ?
- Jak postępować z zawrotkami na końcu drogi?
- Czy na przebudowę drogi potrzebne jest zgłoszenie czy pozwolenie? Droga jest publiczna i nie ma określonej szerokości, a chce się wylać asfalt.
- Jak zakwalifikować daną inwestycję pod kątem prawa budowlanego czy z rozporządzeń wykonawczych?
- Kwalifikowanie przedsięwzięć: co pod co podciągnąć? Czy potrzeba szerszej dokumentacji? Jak wyznaczać koszty inwestycji?
- Jak kwalifikować drogi na podstawie kategorii drogi?
- Ile materiału użyć, aby odpowiednio zakwalifikować drogę?
- Czym różni się przebudowa od remontu drogi?
- Jak interpretować definicje? Przebudowa drogi, rozbudowa, remont?
- Czym różni się remont od przebudowy i od modernizacji?
- Czy remont w rozumieniu prawa budowlanego może być przebudową, jeśli chodzi o budżet? W starostwie jest określony jako remont, a w budżecie - przebudowa.
- Czy przy wnioskach o pozwolenia bądź zgłoszenia trzeba występować jako zarządca drogi, czy jako np. gmina?
- Czym różnią się zezwolenia od pozwoleń i od zgłoszeń?
- Czy na remont drogi potrzebna zgłoszenia czy pozwolenia?
- Czy na przebudowę drogi potrzeba zgłoszenia czy pozwolenia?
- Czym różni się rozróżnienie własności od władania?
- Jak zagospodarowywać odpady po remontach dróg, np asfalt?
- Jak pozyskiwać grunt pod inwestycje drogowe zgodnie ZRID?
- Jak ominąć konieczność budowy odwodnień, rowów, kanalizacji deszczowych, kiedy nie jest to możliwe?
- Co robić w przypadku odwodnień drogi? Kiedy pojawiają się np. rowy przydrożne.
- Co zrobić w sytuacji, kiedy nie ma możliwości odwodnienia drogi?
- Jakie warunki muszą spełnić mosty, wiadukty?
- Jak uzyskać zgody prywatnych właścicieli?
- Jak zmieniać umowę, kiedy są naliczenia ze względu na podwyższenie najniższej krajowej?
- Kiedy naliczać kary? Jak to wygląda w sytuacji winy wykonawcy? Opóźnienia? Innych przyczyn?
- Jak wypłacać odszkodowania?
- Jak zadbać o dokładne wykonanie map do celów projektowych?
- Jak zadbać o relacje inwestor-podwykonawca? Z kim rozmawiać? Jak rozmawiać? Kto jest za co odpowiedzialny? Kto powoduje opóźnienie?
- Kto ma zabezpieczać mapy do celów projektowych? Inwestor?
- Jak wydawać pozwolenia na decyzje administracyjne?
- Jak wydawać decyzje o projektowaniu szerszych pasów?
- Jak powinien przebiegać proces inwestycji - od przygotowania, przez realizację do rozliczenia? Na co szczególnie zwrócić uwagę? Jak usprawnić ten proces?
- Kiedy stosuje się specustawy drogowe? Jakich dróg ona dotyczy?
- Jak przekazywać plan budowy?
- Jak pozyskiwać i rozliczać inwestycje?

- Na czym polega system Projektuj i buduj?
- Co zrobić, jeśli drzewa przeszkadzają w przebudowie drogi w okresie lęgowym?
- Co zrobić, kiedy chcemy zrobić remont drogi, obok której są drzewa z gniazdami?
- Czy droga powyżej 1km wymaga decyzji środowiskowej?
- Jesteśmy w obszarze Natura 2000, ale droga ma poniżej 1km, czy w takiej sytuacji potrzebna jest decyzja środowiskowa?
- Jakiego sprzętu używać podczas robót na drogach zabytkowych?

2. Jakie zmiany weszły odnośnie budowy kanałów technologicznych?

- Jeżeli droga ma 3 metry a pas 5 metrów, to co zrobić i jak, aby uniknąć budowy kanału technologicznego? Pisanie wniosku jest zwykle rozpatrywane pozytywnie, ale trwa to bardzo długo
- Jakie zmiany związane z kanałami technologicznymi?
- Kiedy odstąpić od budowy kanałów technologicznych?
- W jakich przypadkach można napisać wniosek o brak obowiązku budowy kanału technologicznego przy drogach publicznych?
- Jak napisać wniosek o zwolnienie z budowy kanału technologicznego?
- Kiedy składać wniosek o odstąpienie od budowy kanału technologicznego?
- Czy drogi wewnętrzne wymagają budowy kanału technologicznego?

3. Jak przygotować dokumentację związane z inwestycjami drogowymi?

- Jakie zapisy daje się w protokole przekazania placu budowy? Często jest tak, że mieszkańcy dopominają się o pewne rzeczy od inwestora, a plac budowy należy do wykonawcy i to on odpowiada za rzeczy typu: utrzymanie porządku, odśnieżanie, odpowiedzialność za uszkodzenia
- W jaki sposób umieszczać infrastrukturę w drogach wewnętrznych? Jakie dokumenty są do tego potrzebne - wnioski, uchwała Rady, ustanowienie służebności?
- W których dokumentach powinny być zawarte działki już po wstępnym podziale? Jeśli są już podzielone, to mają zarezerwowane numery w geodezji i czy to powinno być spójne? Jak technicznie to wygląda?
- Jak podchodzić do podziałów działek? Jak te podziały uwzględniać w dokumentacji technicznej? Czy we wnioskach o wydanie dodatkowych decyzji administracyjnych (np. decyzji środowiskowych czy pozwolenia wodno-prawne)? Na co zwracać uwagę przy tego typu dokumentacji?
- Jakie są zmiany w dokumentacji projektowej? Co można, a czego nie można robić? Jak mniej więcej wybrnąć na placu budowy, gdzie często się okazuje, że to, co mamy na papierze w projekcie to jedna rzecz, a to, co jest w rzeczywistości na budowie to inna rzecz. Jak to połączyć? Jak z tego wybrnąć?
- Co powinna zawierać dobra dokumentacja projektowa? Przedmiar robót? Kosztorys inwestorski? Przekroje i profile?
- Jak powinien wyglądać wniosek o wydanie decyzji ZRID? Jakie dokumenty i załączniki powinien zawierać, żeby był kompletny?
- Co trzeba mieć, żeby móc złożyć wniosek o wydanie decyzji ZRID do starostwa?
- Jak napisać wniosek o pozwolenie na budowę?
- Jak wydawać pozwolenia na budowę?
- Jakie zmiany odnośnie inwestycji drogowych wchodzi?

- Jakie zmiany weszły w ustawie o drogach publicznych?
- Co zawiera pozwolenie na budowę?
- Jak powinien wyglądać protokół odbioru?
- Jak powinien wyglądać dziennik budowy?
- Jak powinien wyglądać protokół odbioru?
- Jak powinny wyglądać dokumenty rozliczeniowe?
- Jaki umowy są potrzebne w przypadku, kiedy są roboty drogowe na drogach zabytkowych?
- Jak podchodzić do sprawy nawierzchni asfaltowych? Co jest do tego potrzebne? Dokumenty? Wniosek?
- Jakie dokumenty należy wydać w przypadku oznakowania dróg?
- Jakie dokumenty są potrzebne do ustalenia objazdów?
- Inżynieria ruchu - jakie są potrzebne dokumenty?
- Jakie dokumenty są potrzebne przed przystąpieniem do inwestycji?
- Jakie dokumenty są potrzebne do procesu inwestycyjnego?
- Co wchodzi w skład projektu budowlanego? pzt, opinie uzgodnienia, warunki, projekty branżowe
- Sprawy wodno-prawne - elementy odwadniające w pasie drogowym, wyloty do cieków wodnych, przykrycie rowu. Jakie dokumenty są potrzebne w tym przypadku?
- Jak przygotować pozwolenia wodnoprawne?
- Jak przygotować operaty wodnoprawne?
- Jak wydawać operaty wodno-prawne?
- Jak przygotować decyzję lokalizacyjną? [załącznik do pozwolenia wodnoprawnego]

4. Dofinansowania

- Skąd pozyskiwać dofinansowania na remonty dróg?
- Jak ubiegać się o dofinansowanie?
- Jak ubiegać się o dofinansowanie z Polskiego Ładu?
- Jak pozyskiwać fundusze na inwestycje z Nowego Ładu?
- Jak postępować w przypadku dofinansowań z Polskiego Ładu? Jak to powinno się odbywać, aby było sprawnie i łatwo?
- Jak wygląda procedura dofinansowania inwestycji i ustalania warunków z punktu widzenia dofinansowań. Pozyskiwanie funduszy z Polskiego Ładu
- Jak przygotować kosztorysy?
- Jak pisać wnioski o dofinansowanie?

5. Jak organizować przetarg?

- Jak przeprowadzać przetargi drogowe?
- Co zrobić, jeśli po wybraniu firmy w przetargu, pojawią się zastrzeżenia od konkurencji?
- Jakie dokumenty są potrzebne przy postępowaniu przetargowym?
- Jaka dokumentacja jest potrzebna przy postępowaniu przetargowym dotyczącym robót budowlanych?

6. Jak rozumieć ustawy dotyczące inwestycji drogowych?

- Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 31 stycznia 2022 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 24 czerwca 2022 r. w sprawie przepisów techniczno-budowlanych dotyczących dróg publicznych
- Zamówienia publiczne 2022: obwieszczenie prezesa UZP o nowych progach unijnych i średnim kursie euro (dokument)
- Rozporządzenie Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z dnia 25 czerwca 2021 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowego zakresu i formy projektu budowlanego
- Rozporządzenie Ministra Rozwoju z dnia 11 września 2020 r. w sprawie szczegółowego zakresu i formy projektu budowlanego (Dz. U. z 2020 r. poz. 1609 z późn. zm.)
- Czy weszła jakaś zmiana w specustawie drogowej ZRID? Art. 11a. - [Decyzja o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej] - Szczególne zasady przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (Dz.U.2022.176)
- Jakie zmiany w ustawie o drogach weszły i jaki to ma wpływ na drogi wewnętrzne?

Prowadzący:

Adam Leńczyk - kierownik Działu Przygotowania Inwestycji w firmie Wrocławskie Inwestycje Spółka z o.o. (WI Sp. z o.o.). Absolwent Politechniki Wrocławskiej, mgr inż. budownictwa lądowego w specjalności inżynieria lądowa w zakresie dróg i lotnisk. Uprawnienia budowlane do kierowania robotami w zakresie dróg i lotnisk.

Przebieg pracy zawodowej:

- 1992-1995 - kierownik robót i kierownik budowy, wrocławskie wykonawcze firmy drogowe;
- 1996-2007 - GDDKiA (wcześniej DODP) na stanowiskach od specjalisty do naczelnika Wydziałów Dokumentacji, Budowy i Autostrad, dyrektor Oddziału we Wrocławiu; współodpowiedzialność za: przygotowanie i realizację przebudowy/remontu autostrady A-4 na odcinku Wrocław-Krzywa, przygotowanie dokumentacji projektowej autostrady A-4 Krzyżowa – Jędrzychowice (Granica Państwa), przygotowanie dokumentacji projektowej autostrady A-8, Autostradowej Obwodnicy Wrocławia;
- 2007- obecnie - WI Sp. z o.o. współodpowiedzialność za przygotowanie dokumentacji projektowych i formalno-prawnych największych inwestycji komunikacyjnych we Wrocławiu.

Terminy i szkolenia

Data: 29 marca 2023 10:00-15:00

Miejsce: Wideoszkolenie

Data: 24 maja 2023 10:00-15:00

Miejsce: Wideoszkolenie

Data: 31 lipca 2023 10:00-15:00

Miejsce: Wideoszkolenie

Data: 26 września 2023 10:00-15:00

Miejsce: Wideoszkolenie

Data: 20 listopada 2023 10:00-15:00

Miejsce: Wideoszkolenie

Prawa autorskie do niniejszego programu przysługują Private Corporate Consulting Sp. z o.o. Udostępnianie, kopiowanie i przerabianie niniejszego programu bez pisemnej zgody Private Corporate Consulting Sp. z o.o., zagrożone jest odpowiedzialnością karną oraz cywilną